ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ & ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ & ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9746 ਦਾ 2011)
ਮਈ 20, 2022

[ਉਦੈ ਉਮੇਸ਼ ਲਲਿਤ, ਐਸ. ਰਵੀਂਦਰ ਭਾਟ ਅਤੇ ਪਾਮਿਦੀਘੰਟਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1966 – ਐਚ.ਪੀ. ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰ, ਕਲਾਸ–II (ਗੈਜ਼ਟਿਡ) ਮਿਨਿਸਟੀਰੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਆਰ & ਪੀ ਨਿਯਮ, 2006 – ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ – ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ – ਸਿਰਫ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਰੇ ਜਾਣ ਲਈ – ਲੇਬਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਪੰਜ ਅਹੁਦੇ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਜਾਣ ਲਈ – 20.07.2006 ਨੂੰ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਸੱਤ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 12 ਹੋ ਗਈਆਂ – ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ – 2006 ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ – ਕੁੱਲ 12 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੰਜ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 9 (ਜੋ ਕਿ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ) ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 3 ਹੋ ਗਈਆਂ (ਜੋ ਕਿ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ) – ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3-ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨਾਲ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਮੁੜ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ 3 ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗਵਾਈਆਂ – ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ – ਅਪੀਲ ਉੱਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾਲ ਕਿ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋਏ – ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਕਿ "ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ", ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਇੱਕ ਦਰਜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰਫਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ – 2006 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ – ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ – ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਅਨੁਚਛੇਦ 309, 310, 311 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ : ਅਨੁਚਛੇਦ 310 – ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ – ਉਦੇਸ਼/ਵਸਤੂ – ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਦਰਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼, ਜੋ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾਪਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ "ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਸੋਚਾ ਸਮਝਿਆ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਕਾਈ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕਾਰਜ ਲਈ ਕੈਡਰ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਇਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਕੋ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਮਾਮਲੇ. [ਪੈਰਾ 36][895-F-G; 896-ਏ-ਡੀ]

1.2 ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੰਦਰਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਰਵਜਨਿਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 37.1]

1.3 ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲੇ ਨਤੀਜੇ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਰਵਜਨਿਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਮਾਨਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸਚਿਤਤਾ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਯੰਗ ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਵਿੱਚ ਕਥਨ ਕਿ, "ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ", ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਉਲਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 37.II]897-ਸੀ-ਐਫ]

ਵਾਈ. ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆਹ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ (1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284 – ਖਾਰਜ.

1.4 ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ 25.11.2006 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 7 ਨਵੀਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 20.07.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਆਰਕੁਨਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 3 ਪੋਸਟਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਆਰਕੁਨਨ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ 3 ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ 20.07.2006 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 25.11.2006 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38.II]897-ਐਫ-ਐਚ]

1.5 ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰਫਾ ਤੌਰ ਤੇ ਬਦਲ ਸਕੇ। 2006 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ। ਮਾਮਲਾ ਇੱਥੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।[ਪੈਰਾ 38.II]898-ਏ-ਸੀ]

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ (1985) 3ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 398 : [1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 131; ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1968) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

1.6 ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਲੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਪੋਸਟਾਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠੇ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨਾ ਜਾਣ ਦੇ ਔਚਿਤ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39.II]898-ਸੀ-ਡੀ]

ਡਾ. ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ & ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਐਸ ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59 : [1997] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287; ਰਾਜਸਥਾਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ. ਚਨਨ ਰਾਮ (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 202 : [1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1099; ਜੀ. ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1999) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 455; ਸ਼ਿਆਮਾ ਚਰਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਓੜੀਸਾ ਦੇ ਰਾਜ (2003) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 218 : [2003] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 899; ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ (2007) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 402 : [2007] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 8; ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਰਾਜ (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 725 : [2011] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 149; ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਦਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਖਿਲ ਰੰਜਨ ਚਕਰਵਰਤੀ (2017) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 646; ਓੜੀਸਾ ਦਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ (2019) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 270 : [2019] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 197; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 319 : [2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 982; ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਟੇਟ ਸਪੋਰਟਸ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਉਮਾ ਦਾਧੀਚ (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 316 : [2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 585 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

1.7 ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਵਾਧੂ ਅਹੁਦੇ 20.07.2006 ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ 12 ਲੇਬਰ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ 25.11.2006 ਤੋਂ ਅਸਰ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਡਰ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੋਇਆ। ਤੱਥ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 28.12.2009 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39.2 ਅਤੇ 40]

ਡੀ. ਰਘੂ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਬਸਵੇਵਾਰੁਡੂ 2020 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ 124; ਬੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 331; ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਰਾਏ (1986) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 677; ਨਾਰਾਯਣਾ ਬਨਾਮ ਪੁਰੁਸੋਤਮ (2008) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 416 : [2008] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1055; ਬ੍ਰਿਜ ਲਾਲ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 502 : [2012] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 305; ਸਈਦ ਖਾਲਿਦ ਰਿਜ਼ਵੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ 1993 ਸੁਪ (3) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 575 : [1992] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 180; ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2011) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 121; ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਦੇ ਰਾਜ (1988) ਸੁਪ ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 740 : [1988] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 805; ਐਨ. ਟੀ. ਦੇਵਿਨ ਕੱਟੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (1990) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 157; ਏ. ਏ. ਕਾਲਟਨ ਬਨਾਮ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 33; ਪੀ. ਮਹੇਂਦਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਰਾਜ (1990) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 411 :

[1989] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 385; ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਦਯਾਲ (1997) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 419 : [1997] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 108; ਬੀ. ਐਲ.ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਸੀ.ਡੀ (1998) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 223; ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਨ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ (2007) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 605 : [2007] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 320; ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਿਹਾਰ ਬਨਾਮ ਮਿਥਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (2010) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 467 : [2010] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 161; ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਰਾਮ (2015) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 177 : [2014] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1053; ਰਿਚਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ (2016) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 179 : [2016] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 316; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਸ. ਉੱਪਲ (1996)2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 168 ;161 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 230; ਸ਼ੰਕਰਸ਼ਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1991) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 47 : [1991] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 567; ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਖੇਰ (1996) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 762; ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (2001) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 145 : [2001] (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 314; ਐਮ.ਆਈ. ਕੁੰਜੁਕੁੰਜੁ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਕੇਰਲ (2015)11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 440; ਡੀ. ਰਘੂ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਬਸਵੇਸਵਰੁਡੂ (2020) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

'ਲਾਅ ਰਿਲੇਟਿੰਗ ਟੂ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸਿਜ', ਸਮਰਾਦਿਤਯ ਪਾਲ, 3ਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਲੈਕਸਿਸ ਨੈਕਸਿਸ, 2011 ਪੈਰਾ 7.1 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[1997] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 287 ਪੈਰਾ 3.2 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2011] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 149 ਪੈਰਾ 3.2 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 982 ਪੈਰਾ 3.2 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

(2010) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 331 ਪੈਰਾ 8 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1986) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 677 ਪੈਰਾ 10 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2008] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1055 ਪੈਰਾ 10 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2012] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 305 ਪੈਰਾ 10 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1992] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 180 ਪੈਰਾ 10(vi) 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2011) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 121 ਪੈਰਾ 10(vi) 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1099 ਪੈਰਾ 10(vii) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1988] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 805 ਪੈਰਾ 11 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1990) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ157 ਪੈਰਾ 13.1 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ33 ਪੈਰਾ 13.1 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1989] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 385 ਪੈਰਾ 13.1 [1997] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 108 ਪੈਰਾ 14 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1998] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 223 ਪੈਰਾ 15.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2007] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 320 ਪੈਰਾ 16.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2010] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 161 ਪੈਰਾ 17.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2014] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1053 ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2016] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 316 ਪੈਰਾ 19.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 230 ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[1991] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 567 ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(1996) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 762 ਪੈਰਾ 22 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(1999) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 455 ਪੈਰਾ 25.1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 314 ਪੈਰਾ 26.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2003] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 899 ਪੈਰਾ 27.1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[2007] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 8 ਪੈਰਾ 28.1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(2015) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 440 ਪੈਰਾ 30.1 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2017) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 646 ਪੈਰਾ 31.1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[2019] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 197 ਪੈਰਾ 33.1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[2019] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 585 ਪੈਰਾ 34.1 ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(2020) 18 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 35 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284 ਪੈਰਾ 37.3 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

[1985] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 131 ਪੈਰਾ 38.2 ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

[1968] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185 ਪੈਰਾ 38.2 ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9746 ਦਾ 2011।

28.12.2009 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿਵਿਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3028 ਦਾ 2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9747 ਦਾ 2011।

ਅਭਿਨਵ ਮੁਕਰਜੀ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੀ. ਐਸ. ਪਟਵਾਲੀਆ, ਮਿਸ ਅਪ੍ਰਜੀਤਾ ਸਿੰਘ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਰਾਇਜ਼ਾਦਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਿਸਿਜ਼ ਬਿਹੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਠਾ ਸ਼ੰਗਾਰੀ।ਵਿਜ, ਅਕਸ਼ੈ ਸੀ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਸੰਜੀਤ ਕੇਸਵਾਨੀ, ਮਹੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨਿਖਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ. ਦੇਵਿਕਾ ਖੰਨਾ, ਮਿਸਿਜ਼. ਵੀ. ਡੀ. ਖੰਨਾ,

ਵੀਐਮਜ਼ੈਡ ਚੈਂਬਰਜ਼, ਮਿਸ. ਦਿਵਿਆ ਰਾਏ, ਅਕਸ਼ੈ ਅਮ੍ਰਿਤਾਂਸ਼ੂ, ਕਾਰਤਿਕੇ ਸਿੰਘ, ਆਸੁਤੋਸ਼ ਜੈਨ, ਅੰਕਿਤ ਕੁਮਾਰ ਲਾਲ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਉਮੰਗਸ਼ੰਕਰ, ਮਧੁਪ ਸਿੰਘਲ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ, ਰਾਮਜੀ ਪਾਂਡੇ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਪਾਮਿਦੀਘੰਤਮ ਸ੍ਰੀ ਨਰਸਿੰਘਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1.1 ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਦ ਅਸਲ ਖਾਲੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਿਆ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿਧਾਂਤ ਸਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

1.2 ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਾਂਗੇ।

ਤੱਥ:

1.3 ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਿਯਮ, 1966[2]SUPERSCRIPT ਮਿਤੀ 01.03.1966 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ[5]SUPERSCRIPT ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ (i)ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ (1983) 3 SCC 284, ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ 'ਰੰਗਾਇਆ'[1]SUPERSCRIPT ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।2 ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ‘1966 ਦੇ ਨਿਯਮ’ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਫੈਕਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ, (ii) ਲੇਬਰ ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ (iii) ਸੀਕਰੇਟ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟਾਂ, ਜੋ ਫੀਡਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸਨ, ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। 20.07.2006 ਨੂੰ, ਸਕੱਤਰ, ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲੇਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ 7 ਹੋਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਅਸਾਮੀਆਂ 5 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 12 ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 1 ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ

ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

1.4 ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 25.11.2006 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਪੀ. ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿਭਾਗ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰ, ਕਲਾਸ-II (ਗੈਜ਼ਟਿਡ) ਮਿਨਿਸਟੀਰੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਆਰ ਐਂਡ ਪੀ ਨਿਯਮ, 2006 ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ 7 ਨਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ 12 ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਅਸਾਮੀਆਂ 5 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 9 (ਜੋ ਕਿ 75 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ) ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 3 ਹੋ ਗਈਆਂ (ਜੋ ਕਿ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਨ)।ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 12 ਲੇਬਰ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

1.5 ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੇ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜੁਲਾਈ 2006 ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 24.01.2007 ਨੂੰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 27.06.2007 ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਦੂਜੀ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

1.6 ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਸੀ, ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਿਆਂ ਐਚ.ਪੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਕੋਟੇ ਅਧੀਨ 3 ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ' ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 4 ਅਤੇ 5 ਨਵੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਉਕਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਿਆਂ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਨੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3028/2008 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 28.12.2009 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 08.11.2011 ਨੂੰ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨਿਯੁਕਤ ਜਵਾਬੀ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 6 ਨੇ ਵੀ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9747/2011 ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨੰਬਰਿਤ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕਲੌਤੀ ਦਲੀਲ, ਜਿਸਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿੱਚ ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ)।ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਇੱਥੇ ਤੈਯਾਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਰੇਸ ਇੰਟੇਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, (1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ।"

ਸਬਮਿਸ਼ਨ:

3.1 ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਪਟਵਾਲੀਆ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਧਿਵਕਤਾ-ਅਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਸ੍ਰੀ ਅਭਿਨਵ ਮੁਕਰਜੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਲਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ. ਪ੍ਰਸੰਜੀਤ ਕੇਸ਼ਵਾਨੀ, ਲੜੀ. ਵਕੀਲ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ. ਰਵੀਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਰਾਇਜ਼ਾਦਾ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮਿਸ. ਦਿਵਿਆ ਰਾਯ, ਅਧਿਵਕਤਾ-ਅਨ-ਰਿਕਾਰਡ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ।

3.2 ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਐਸ. ਪਟਵਾਲੀਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਕਹਿਣਗੇ, ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਉਹ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦੇ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਭਾਵ, ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ। ਦੂਜੇ, 20.07.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੰਟਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ 02.01.2007 ਨੂੰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 20.07.2006 ਦਾ ਇੰਟਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਪੱਤਰ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕੈਡਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਟਰਕਚਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਚੌਥੇ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਰਤੀ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿਚਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ4, ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ5 ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ6 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਹੈ।

3.3 ਸ੍ਰੀ ਕੇਸ਼ਵਾਨੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਰਾਇਜ਼ਾਦਾ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਵਕਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ 7 ਨਵੇਂ ਅਹੁਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਅਹੁਦੇ ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਗੇ ਕਿ 20.07.2006 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਲੰਬਿਤ ਖਾਲੀ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਲਈ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ (i) ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੱਕ ਖਾਲੀ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ (ii) ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਵੈਧ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ7SUPERSCRIPT,

'ਡਾ. ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ & ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਐਸ ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59.
'ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 725.
'ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 319.
'ਡਾ. ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ & ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਐਸ ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ (1997) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 59.
ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਡੀ.ਰਘੂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੁੱਦਾ:

4.1 ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵੀਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੋਧੀਆਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ? ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਦਾਂਤ ਹੁਣ ਰੇਸ-ਇੰਟੇਗਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸੂਚੀ ਜੋ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆਹ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸੂਬੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ।

4.2 ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

4.3 ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੰਗਾਇਆਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਚੈਪਟਰ XIV ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਰਖਾਂਗੇ ਜੋ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਜਾਂਚਾਂਗੇ ਜੋ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਕੱਢ ਸਕੀਏ।

ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆਹ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ:

5.1 ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐ.ਪੀ. ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਐ.ਪੀ. ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4(ਏ)(1)(ਆਈ) ਅਨੁਸਾਰ, ਐਲ.ਡੀ.ਸੀ.ਜ਼ ਤੋਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਗ੍ਰੇਡ II ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਪੋਸਟਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਿਯਮ 34 (ਸੀ) ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ “ਮਨਜ਼ੂਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ” ਦੀ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੂਚੀ ਤੱਕ ਚਲਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੂਚੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸੋਧੀਆਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਅਧੀਨ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਹੈ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:-

“9. ....ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਹਰ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਨੁਸਾਰਨ, 1976 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਗ੍ਰੇਡ-II ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਉਸ ਪੈਨਲ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬੀ 3 ਤੋਂ 15 ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ। ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੋਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਗ੍ਰੇਡ II ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ੋਨਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ-ਵਿਆਪੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ

ਰੱਖਦੇ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਅਹੁਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

5.2 ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਾਇਤਵ ਅਤੇ ਖਾਲੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਟੱਲ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

5.3 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ:

6.1 ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ$10_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਕਾਰਜਕਾਲ$11_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ$12_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।

6.2 ਅਨੁਚਛੇਦ 310 ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਦਫਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

6.3 ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਨੁਚਛੇਦ 310 ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਗਏ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾਬੱਧ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 10 ਅਧੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

7.1 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਲੋਕ ਨੀਤੀ', 'ਲੋਕ ਹਿੱਤ' ਅਤੇ 'ਲੋਕ ਭਲਾਈ' 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ$13_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੈ$14_{\text{SUPERSCRIPT}}$ -:

ਅਨੁਚਛੇਦ 309, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।
ਅਨੁਚਛੇਦ 310, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।
ਅਨੁਚਛੇਦ 311, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ(1985) 3 SCC 398.
'ਲਾਅ ਰਿਲੇਟਿੰਗ ਟੂ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸਿਜ਼', ਸਮਰਾਦਿਤਿਆ ਪਾਲ, 3ਰਾ SUPERSCRIPT ਐਡੀਸ਼ਨ, ਲੈਕਸਿਸ ਨੈਕਸਿਸ, 2011 ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

I. ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਾਂਗ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।15 SUPERSCRIPT

II. ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ..., ... ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਧਾਰਕ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।16 SUPERSCRIPT

III. ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਯਾਯ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਦੇਕਾ ਬਨਾਮ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਐਨ.ਈ.ਐਫ. ਰੇਲਵੇਜ਼, ਮਾਲੀਗਾਓਂ, ਪਾਂਡੂ17 SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

IV. ਅਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਕੋ ਜਹੀ ਰੁਕਾਵਟ ਤਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੁਝ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 124 ਦੇ ਉਪਬੰਧ (4) ਅਤੇ (5) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 218 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 148(1) ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 324(1) ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ; ਅਤੇ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 324(5) ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।18 SUPERSCRIPT

V. ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧ (1) ਅਤੇ (2) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 310(1) ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 310(1) ਨੂੰ ਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 311 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 310 ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਧਿੰਗਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ,19. ਵਿੱਚ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 310(1) ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।20

VI. ਅਨੁਚਛੇਦ 309, ਹਾਲਾਂਕਿ; ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੋ ਅਨੁਚਛੇਦ 310(1) ਅਧੀਨ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਤੋਂ ਵਿਚਲਣ ਕਰੇ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿੱਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਨੁਚਛੇਦ 310(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 310(1) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਸਿਵਾਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ' ਦੇ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 310(1) ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।21 SUPERSCRIPT

VII. ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੇ ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਖਾਸਤ, ਹਟਾਇਆ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਬ ਤੱਕ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ

ਬੇਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੋ ਹਨ- (i) ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ (ii) ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।22SUPERSCRIPT

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

7.2 ਇਸਦੇ ਮੂਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਨੰਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਨਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਮਕਸਦ. ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪੈਰਾ 44 ਅਤੇ 45 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ:

“44. ਮੰਤਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮੋਡ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਤੈਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰੀਆਂ, ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਵੰਚਿਤ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਉਤਥਾਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਗਰ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਹੈ।ਇਸ ਲਈ, ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆਖਰਕਾਰ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕੋਈ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਟੈਕਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਜਨਤਾ ਵੱਲੋਂ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਲਿਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਤਨੀ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਅਧੀਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਰੇਲਵੇ ਸਿਰਫ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀਆਂ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੇਲਵੇਆਂ ਜਾਂ ਰੇਲਵੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਕਰਕੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇੰਜਨ ਡਰਾਈਵਰਾਂ, ਫਾਇਰਮੈਨਾਂ, ਸਿਗਨਲਮੈਨਾਂ, ਬੁਕਿੰਗ ਕਲਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੈਂ ਵਰਗੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਖੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪੋਸਟ ਅਤੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਹੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਰਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਅਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰ, ਬੇਈਮਾਨ ਜਾਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੋਖਮ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਕਟਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੀ ਦੂਜੀ ਉਪਧਾਰਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜੀਵਿਕਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜੀਵਿਕਾ ਉਸ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜੀਵਿਕਾ ਜਨਤਕ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜੀਵਿਕਾ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਣਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਤਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਸੂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਵੇ।

45. ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਨੰਦ ਸਿਦਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 310(1) ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸਾਰੇ ਜਨਹਿਤ ਅਤੇ ਜਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਨ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਨ।

8. ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦਾ ਦਫਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਖੁਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹੈ (ਅਨੁਚਛੇਦ 310 ਅਧੀਨ)। ਇਹ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਜਪਾਲ ਦੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਬੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ23$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਦਫਤਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ:

"33. ਆਨੰਦ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬੇਲਗਾਮ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਖੁਸ਼ੀ ਅਧੀਨ ਦਫਤਰ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ, ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿਵੇਕ ਜਾਂ ਬੇਹਿਸਾਬ ਕਾਰਵਾਈ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂਚ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।" ਪਰ ਕਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਫਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ, ਇਸਨੂੰ ਤਾਂ ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤਾਂ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੰਧਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੰਬੰਧ ਇੱਕ ਅਨੋਖੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ 'ਸਥਿਤੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣਣਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ24$_{SUPERSCRIPT}$,ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ 'ਸਥਿਤੀ' ਕੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਨੀਚੇ 'ਸਥਿਤੀ' ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਹਵਾਲਾ ਲਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਨ-ਪਰੀਖਣਕਾਰ – ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਗ੍ਰੇਡ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ। ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਡ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ 'ਸਥਿਤੀ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਇਆ:

"6. ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਨਵਰੀ 25, 1958, ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਆਦੇਸ਼, ਐਨੈਕਸਚਰ 'ਬੀ', ਨੇ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਗ੍ਰੇਡ 'ਡੀ' ਤੋਂ ਗ੍ਰੇਡ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਵਰਿਸ਼ਠਤਾ-ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੋਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵ ਹੁਣ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ

ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕਤਰਫਾ ਤੌਰ ਤੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦੇ ਬਜਾਏ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਮੇਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕਤਰਫਾ ਤੌਰ ਤੇ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 311 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 310 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੇਵਕ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਇਕ ਆਮ ਸੇਵਾ ਦੇ ਠੇਕੇ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸੇਵਕ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਕੁਝ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਾਲਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਕ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਸੰਬੰਧ ਤੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੈਚਛਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ...

7. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਵੇਸ਼ਵਾਸ਼ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਲੂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਨ।

10. ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।25SUPERSCRIPT ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੂਰਵਵਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ।

(i) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ (ਅਨੁਚਛੇਦ 310) ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਦਫਤਰ ਧਾਰਦਾ ਹੈ। ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਜਨਹਿਤ ਅਤੇ ਜਨ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਰਤੀ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਕਾਰਜਕਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 309, 310 ਅਤੇ 311 ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(iii) ਦਰਜਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕਤਰਫਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(iv) ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(v) ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ।

(vi) ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਸਮੇਤ ਮਾਮਲੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(vii) ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਜਾਰੀ ਨਾਲ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਮੰਡੇਟ

ਨਾਲ ਬੰਧੀਆਂ ਹਨ। ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।27SUPERSCRIPT

11. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਰਾਜ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੋਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।28ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚਾਰਨੇ ਪੈਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ।

ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗੀਆਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ

12.1 ਰੰਗੀਆਹ ਦੇ ਪਾਲਣਾ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਏ.ਪੀ.29SUPERSCRIPT ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਭਰਤੀ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਸੀ।30SUPERSCRIPT ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਜਾਂ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਸੀ) ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਨੇ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ "ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ", ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜੋ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

“7. ...ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਨੂੰ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ। ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਸਨ “ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 37 1/2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਐਸ ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ(ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਕੇਸ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਏ.ਪੀ., 1988 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 74029SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਸੀ।

29SUPERSCRIPT ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਆਫ ਏ.ਪੀ., 1988 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 740।

30 ਏ.ਪੀ ਪੰਚਾਇਤ ਰਾਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਖਾਸ) ਨਿਯਮ, 1963.

ਭਰਤੀ"। ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਨੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ "ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ 37 1/2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੁਸਥਾਪਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ" ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਪਰ

ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਬਲ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ "ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਜੋ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।"

12.2 ਫੈਸਲਾ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਸੋਧਿਆ ਨਿਯਮ. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜਨਰਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਨਿਯਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰੰਗਾਈਆ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

13.1 ਐਨ.ਟੀ. ਦੇਵਿਨ ਕੱਟੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ31, ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1975 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ32 ਅਧੀਨ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਚੋਣ ਅਹੁਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਈ 1975 ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਰਕਸ਼ਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 09 ਜੁਲਾਈ 1975 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਾਈਵਾ ਵੋਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਅਤੇ ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਲਟਨ33 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ. ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1921 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਹੇਂਦਰੇਨ34 ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਕਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ 31 ਐਨ.ਟੀ. ਡੇਵਿਨ ਕਟੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ, (1990) 3 SCC 157. 32 ਕਰਨਾਟਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ) ਭਰਤੀ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼) ਨਿਯਮ, 1975। 33 ਏ.ਏ. ਕੈਲਟਨ ਬਨਾਮ ਸਿੱਖਿਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਐਨਆਰ (1983) 3 ਐਸਸੀਸੀ 33. 34 ਪੀ. ਮਹੇਂਦਰਨ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (1990) 1 SCC 411. ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੰਸਪੈਕਟਰ. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"11. ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੈਟੇਗਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਰਕਸ਼ਣ ਦੀ ਹੱਦ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਵਾਈਵਾ ਵੋਸ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਰਬਸੰਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਦੀ ਉਲਝਣ ਦੌਰਾਨ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੇ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ ਅਸਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਯਾ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਜੇਕਰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਉਲਝਣ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਇੱਕ ਪੋਸਟ ਲਈ

ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿਸੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਚੋਣ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਹੈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ. ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ 'ਤੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਿਯਮ ਨਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਚੋਣ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ।"

13.2 ਇਹ ਕੇਸ ਕਿਸੇ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਸਾਮੀ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੋਕੜ ਸੋਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਰੇਸ਼ੋ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਡਾਲਦਾ।

14. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਦਯਾਲ35$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਸਰਵਿਸ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਰੋਡਜ਼ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਨਿਯਮ 1954 ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 9 ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਰੰਗਾਇਆ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"6. ਨਤੀਜਤਨ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

...

8. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਵਾਦਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਲਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਚੂੰਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 24-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ (11-ਬੀ) ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਚੋਣ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਚੋਣ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੀਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵੈਧ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਸਨ, ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 9 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ 23 ਅਤੇ 24-ਏ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤਦਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਜਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਸਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਸਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਮੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ

ਨਿਯਮ 9 ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਕੋਰਸ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ ਅਥਾਰਟੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਗਾਮੀ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡੀਪੀਸੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 24-ਏ(11-ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਸੋਧ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ।"

15.1 ਬੀ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਸੀ.ਡੀ.36 ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਸੀ.ਡੀ. ਅਧੀਨ ਡੀ.ਈ.ਐਸ.ਯੂ. ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਲੇਖਾਕਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਹੁਦੇ 1978 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਸੀ। 1993 ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ 171 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਆਈਆਂ। ਕੇਵਲ 79 ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ 171 ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, 1995 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 80% ਅਹੁਦੇ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 20% ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਜਾਣ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 79 ਅਹੁਦੇ ਵੈਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨਾ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਬਾਕੀ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਅਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"9. ਜਦੋਂ 1978 ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। 1995 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਭਵਿੱਖਵਾਦੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਹੀ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1995 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ 1995 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਮਿਸਟਰ ਮਹਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਨ.ਟੀ. ਦੇਵੀਨਾ ਕੱਟੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ [(1990) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 157] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਕੇਵਲ 79 ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ 171 ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 171 ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟਸ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਤੀਜੇ ਐਲਾਨਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 79 ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।

10. ... 1978 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਇੰਕੰਬੈਂਟਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਢਿੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਅਕਾਉਂਟੈਂਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੇਵਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 1978 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਸੀ।"

15.2 ਇਸ ਛੋਟੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆਹ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਨ.ਟੀ. ਦੇਵਿਨ ਕੱਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾਇਆਹ

ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਚੌਥਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ।

16.1 ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਨ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਏਰੀਆ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਜਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਧੀਨ 1988 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ। ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ 15 ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 1998 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:

"6. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ 6 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਤ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ 1998 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਆਏ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1988 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ..."

16.2 ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਪਾਲਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਨੋਟਿਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਫੋਲੋ ਅਪ ਕੇਸਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

17.1 ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਥਿਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ,38$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 30.12.2001 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਿਖਤੀ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 09.11.2002 ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਸੱਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14.11.2002 ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਉੱਕਤ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਹੋਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਯੋਜਨਾ ਹੁਣ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ:

“14. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟਨਾ ਵਿੱਚ ਕਮਲਾ ਨੇਹਰੂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਸੰਸਥਾਨ ਲਈ ਹੈਂਡੀਕੈਪਡ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰ (ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ) ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਆਮੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਐਨਜੀਓ/ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ Y.V. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਸੋਧੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੇ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ।

.....

23. ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਨਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

17.2 ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਾਮੀ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ।

18. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਰਾਮ39$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ, 1934 ਨੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। 1982 ਦੇ ਸੋਧ ਨਾਲ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਰੱਕੀ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। 1982 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 15 ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 1988 ਵਿੱਚ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 71 ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਈਆਂ ਅਤੇ 1988 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ-ਕਮ-ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅਸਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਉਕਤ ਤਰੱਕੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਜਿਸ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 38 ਤੋਂ 41 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

"41. ਬੀ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ [ਬੀ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਸੀ.ਡੀ., (1998) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 223] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ [ਯੂ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, (1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284], ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ [ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਏ.ਪੀ., 1988 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 740] ਅਤੇ ਏ.ਏ. ਕਾਲਟਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ [(1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 33] ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ [ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਐਨ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, (2007) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 605] ਵਿੱਚ ਯੂ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ [ਯੂ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, (1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284] ਅਤੇ ਆਰ. ਦਯਾਲ [ਸਟੇਟ ਆਫ ਰਾਜਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਦਯਾਲ, (1997) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 419] ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ।

42. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਚਾਰ ਚੰਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰਵਵਰਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਕੀਤਾ ਸੀ।"

19.1 ਰਿਚਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ40 ਵਿੱਚ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਮੇਤ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਮੰਗ ਭੇਜੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ (ਗੈਜ਼ਟਿਡ) ਸਰਵਿਸ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਿਯਮ, 2005 ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉੱਚ ਉਮਰ ਸੀਮਾ 25 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਕਤ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਕਤ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ 2005 ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਗਮਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਮੰਗ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"18. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਬੇਨਤੀਆਂ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ

ਲਈ, ਭਰਤੀ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 2005 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਲਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ 27-9-2004 ਅਤੇ 26-3-2005 ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ, 2000 ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ, ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ 2005 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ 2000 ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ Y.V. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ [Y.V. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, (1983) 3 SCC 284] ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ....”

19.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:

20.1 ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰੰਗਾਇਆ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਇਆ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਨਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ। ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ, ਪੁਰਾਣਾ ਜਾਂ ਨਵਾਂ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

20.2 ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉਹ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਨ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਰੰਗਾਇਆ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ:

21. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਸ. ਉੱਪਲ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 01.02.1989 ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਲਈ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਨਿਯਮ, 1987 ਨੂੰ 03.02.1989 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 15.02.1989 ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਭਾਵ, 01.02.1989 ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ, ਸ਼ੰਕਰਸਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“15. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇ।

...

17. ...ਉਹ 15-2-1989 ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਲ ਦਾ ਨਾਮ ਅਗਸਤ 1988 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋਈ। ... ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ...

22. ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਕਾਸ਼ੀਨਾਥ ਖੇਰ43 ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਡਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ ਸਕੇਲ- II ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ 1988, 1989 ਅਤੇ 1990 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ 1990 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ। ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਜੋ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮਾਨ ਲਿਆ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਕੇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ"। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਰੰਗਾਇਆ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਛੱਡ ਦਿਆਂਗੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“14. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ 1988, 1989 ਅਤੇ 1990 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ 1988, 1989 ਅਤੇ 1990 ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਢਿੱਲ ਨੂੰ 1990 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 21-3-1990 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ 1-8-1988 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਸਤ 1988 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਕ ਅਨਿਆਇਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ Y.V. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ [(1983) 3 SCC 2841 ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੁੜ-ਪਿੱਛੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 7 ਅਤੇ 8 ਵਿੱਚ। ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਗ੍ਰੇਡ II ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਪਰ ਕੋਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 371-D ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ੋਨਲ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤੱਥਾਂਗਤ ਮੈਟਰਿਕਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

23.1 ਕੇ.ਰਾਮੁਲੂ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਸੂਰਯਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ44$_{SUPERSCRIPT}$, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਮੁੱਦਾ ਏ.ਪੀ. ਐਨੀਮਲ ਹਸਬੈਂਡਰੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, 1996 (ਜਿਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ 1977 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ) ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਪੋਸਟ ਲਈ 1996 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਰੂਲ 4 ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲ 1995-96 ਲਈ ਉਕਤ ਪੋਸਟ ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, 1988 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਨੂਰੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 1995-96 ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਵੈਟਰਨਰੀ ਸਰਜਨਾਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਪੋਸਟ ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“12. ...ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੰਗਾਇਆਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਨੁਪਾਤ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉੱਥੇ ਕੇਵਲ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ, ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਗਰੂਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਏ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਐਚ.ਐਸ. ਗੁਰੂਰਾਜਾ ਰਾਓ ਵੱਲੋਂ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਸੇ ਗਏ ਹਨ ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਐਪੀ., ਪੀ. ਮਹੇਂਦਰਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ, ਏ.ਏ. ਕਾਲਟਨ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਐਨ.ਟੀ. ਦੇਵਿਨ ਕੱਟੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ...ਚੰਧਾ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ।

13. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਨਰਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਹੈ...

...

15. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਅਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

23.2 ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲਾ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਵੇ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

24.1 ਰਾਜਸਥਾਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਚਨਨ ਰਾਮ45 ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ, 198646 ਅਧੀਨ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜੂਨੀਅਰ) ਦੇ 23 ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ 05.11.1993 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹੋਰ, ਇਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 31.12.1993 ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, 28.12.1993 ਨੂੰ, ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਰ.ਪੀ.ਐਸ.ਸੀ. ਨੂੰ ਭਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19.04.1995 ਨੂੰ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਉਕਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੋਧ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜੂਨੀਅਰ) ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਸੰਰਚਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 26 ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਸ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਲਈ 23 ਅਹੁਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਅਗਾਊ ਲੈ ਗਏ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਰਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਾਲੀਆਂ ਸਨ, ਰੰਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"15.....ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਲਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਏ.ਐਮ. ਅਹਮਦੀ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਮਾਰਵਾਹਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਖਾਸ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ

ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

16.ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਮਾਨੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵਿਜ਼ਾਪਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 05-11-1993 ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ-1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਸੋਧ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਜ਼ਾਪਿਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।"

24.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਰੰਗਾਇਆਹ, ਪੀ. ਗਣੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਤਵਿਆ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਕਰਤਵਿਆ ਹੈ।

25.1 ਜੀ. ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ47 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 1991 ਵਿੱਚ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਨਲ 'ਤੇ ਅਗਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰਸਤਾਵ 1993 ਤੱਕ ਲਟਕਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੈਡਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ। ਰੰਗਿਆਹ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਰੰਮਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

“4....ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਹੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀ.ਏ.ਟੀ., ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਜਲਦੀ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਲਾਇਕ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਦਿਲਾਇਆ Y.V. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ [(1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284 : 1983 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 382] ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਨੇ ਪੈਰਾ 4 ਅਤੇ 9 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਅਸੀਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਕੈਡਰ ਲਈ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5. ਕੈਡਰ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਨੂੰ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲ ਕਾਰਜ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ।”

25.2 ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਹਨ ਕੈਡਰ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੂਨਿਟ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕਾਰਜ ਲਈ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨਾ।

26.1 ਦਿੱਲੀ ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ48SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ, "ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਆ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਲੋੜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ?" ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"5... ਰੰਗਾਇਆਹ ਕੇਸ [(1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 1-9-1976 ਨੂੰ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਗ੍ਰੇਡ II ਦੀ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਸੂਚੀ 1977 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਮੀਦਾਂ ਜੋ ਸਤੰਬਰ 1976 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ 1977 ਵਿੱਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 1-9-1976 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲਬਧ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪੈਨਲ ਜਾਂ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 16 ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭਰੇ..."

26.2 ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਕੇਸ ਦੇ ਉਸੂਲ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਣ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਉਸੂਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ।

27.1 ਸ਼ਿਆਮਾ ਚਰਨ ਦਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ49 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰੀ ਵਿਸਤਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ 48 ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਐਸ.ਐਸ.ਐਨ. v. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, (2001) 5 SCC 145. 49 ਸ਼ਿਆਮਾ ਚਰਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ, (2003) 4 SCC 218. ਸਬ-ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਫੀਡਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ 1991 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘਟ ਗਈ। ਰੰਗਈਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੋ ਅਸਾਮੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੋਧ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"5. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਪਾਸੇ. ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਈਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ [(1983) 3 ਐਸਸੀਸੀ 284] ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਪੈਨਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੇ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਤਰੱਕੀ ਲਈ UDC ਦੇ ਨਾਲ LDCs 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮਾਮਲਾ ਹੱਥ ਵਿੱਚ...

9. ...ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਈ.ਪੀ.ਓਜ਼, ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, 1986 ਤੋਂ ਯੋਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਕ, ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ, ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਠੋਸ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬਸਟੈਂਸ਼ੀਅਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ 'ਤੇ, ਕਈ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣ ਲਈ. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

27.2 ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸਰਕਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰੇ। ਦ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਸੱਚਾ, ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜਾਂ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡਾਂ ਲਈ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਨਿਯਮ 7 ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰੰਗਈਆ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਦਾ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

28.1 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅੱਗਰਵਾਲ,50$_{SUPERSCRIPT}$ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ “ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ 1941 ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਵੇਂ 2004 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜੋ ਕਿ 09.07.2004 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਕਿ 2000-2001 ਦੌਰਾਨ ਪੁਰਾਣੇ 2001 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ।” ਉੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“30. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸੂਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਮਾਨਿਆ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਸਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

.....

35. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 1941 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 2004 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

.....

38. ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ 1941 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਸਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ/ਲਾਪਰਵਾਹ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 50 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅੱਗਰਵਾਲ (2007) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 402.ਸਰਕਾਰ ਜਨਹਿਤ ਵਿਰੁੱਧ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ 2004 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਲੀ ਪਦਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਭਰੇਗੀ। ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ 2004 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ

ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

28.2 ਇਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਭਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਚੇਤ ਫੈਸਲਾ ਸੀ।

29.1 ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ., ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉੱਥੇ ਉੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਦ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਧੀਨ ਯੂ.ਪੀ. ਆਬਕਾਰੀ ਗਰੁੱਪ 'ਏ' ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1983. ਅਰਦਾਸ ਸੀ ਕਿ 1999 ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰੰਗਾਇਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:-

"24. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1976 ਦੇ ਨਿਯਮ 4(ਏ)(ii) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਾਜ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰਨੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1976 ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਉੱਥੇ ਦੇ ਅਰਜੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀਆਂ ਲਈ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

25. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਉੱਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪੈਨਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਫਰਜ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਨਿਯਮ 7 ਅਧੀਨ ਕਿੰਨੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ, ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਧਵਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ 17-5-1999 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਭਰਨਾ ਸੀ।

26. ਇਹ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸੈਟਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ "ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਸਰਵਜਨਿਕ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਭਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਬ ਤੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ, ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਮਾ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

...

28. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਾ. ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਣਾਂ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

29.2 ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਕਈ ਵੱਖਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। (ਅ) ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪੈਨਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, (ਬ) ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ", (ਸੀ) ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਉਹ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, (ਦ) ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, (ਈ) ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰੀ ਵਿਚੋਲਣ ਕੀਤੀ।

30.1 ਐਮ.ਆਈ. ਕੁੰਜੁਕੁੰਜੂ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਦੀ ਰਾਜ52$_{SUPERSCRIPT}$, ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 25.06.1992 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ 2001 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੇਠ ਹੈ:

"19. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਉਹ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

…

22. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ 1968 ਦਾ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ। 1968 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਾਣਿਜ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਸਪੈਕਟਿਵ ਜਾਂ ਰਿਟਰੋਸਪੈਕਟਿਵ ਤੌਰ 'ਤੇ।

23. 1968 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ 1-7-1983 ਤੋਂ ਮੁੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

....

26. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜੋ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ।"

30.2 ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

31.1 ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਖਿਲ ਰੰਜਨ ਚਕਰਵਰਤੀ,ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਡਿਊਲ IV ਦੇ 'ਗਰੁੱਪ ਏ' ਅਤੇ 'ਗਰੁੱਪ ਬੀ' ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ 24.12.2011 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜੋ ਰੰਗਾਇਆਹ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

"9. ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ" 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਸਖਤ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਜਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਂਜਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੀਡਰ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਣ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚੂੰਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮੰਡੇਟ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਦੂਜੇ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ 24-11-2011 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

10. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਰਿਟ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਹੇਠ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 104, 105, 106, 153 ਅਤੇ 181 ਦੇ 2012 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

31.2 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਬਜਨਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਜਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਰਜਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।

32.1 2019 ਤੱਕ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਰੰਗਾਇਆਹ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ54 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ, "ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ Y.V. ਰੰਗਾਇਆਹ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ ਨੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ-ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ"। ਇਹ ਕੇਸ ਹਵਾਲਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ 2011 ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਪਜੇ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਰਜੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ:- "10. ਵਿਰੋਧੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਸਰਬਜਨਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਜਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। V.V. ਰੰਗਾਇਆਹ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ [V.V. ਰੰਗਾਇਆਹ ਬਨਾਮ J. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, (1983) 3 SCC 284 :] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ-ਫਰੇਮ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, H.S. ਗਰੇਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [H.S. ਗਰੇਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (1997) 11 SCC 758 : 1998 SCC (L&S) 420] ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵੇਸਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ.....

....

13. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸਾਮ ਰਾਈਫਲਜ਼ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਮੱਧਵਰਤੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ, ਹਵਾਲਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਾਰੰਟ ਅਫਸਰ ਦਾ ਮੱਧਵਰਤੀ ਅਹੁਦਾ ਸੰਰਚਨਾ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿਰਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਰਬਜਨਿਕ ਜਾਂ ਸਰਵਵਿਆਪੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਸੰਰਚਨਾ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਵਾਲਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾਇਬ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਧਿਕਾਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

32.2 ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

33.1 ਓੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧੀਰੇਂਦਰ ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ55$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਓੜੀਸਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ, ਕਲਾਸ II ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਸੀ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਓਏਐਸ ਕਲਾਸ I ਨਿਯਮ, 1978 ਨੂੰ ਓਏਐਸ ਕਲਾਸ II, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1978 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੇ 28.4.2008 ਨੂੰ 150 ਓਏਐਸ ਕਲਾਸ II ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ 1978 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 150 ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਰੰਗਾਇਆ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"9.14. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਕੋਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9.15. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. [ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ., (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 725 : (2011) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 175] ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ..."

10. ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਕੋਲ ਭਰਤੀ ਵਰ੍ਹੇ 2008 ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਓਏਐਸ ਕਲਾਸ II ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਵੈਸਟਿਡ ਜਾਂ ਫਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 2009 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੇ ਕੈਡਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਢਾਂਚਾਗਤ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਓਏਐਸ ਕਲਾਸ II ਕੈਡਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੈਡਰ ਅਰਥਾਤ ਓੜੀਸਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਸਰਵਿਸ ਗਰੁੱਪ 'ਬੀ' ਕੈਡਰ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ 1978 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸੀ।"

33.2 ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ. (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਸਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਕੋਲ ਵੇਸਟਿਡ ਅਤੇ ਫਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

34.1 ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਖੇਡ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਉਮਾ ਦਾਧੀਚ56$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਉੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ 20.03.1986 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਖੇਡ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਕੋਚ ਗ੍ਰੇਡ-III ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ 1990 ਵਿੱਚ ਕੋਚ ਗ੍ਰੇਡ-II ਅਤੇ 1997 ਵਿੱਚ ਕੋਚ ਗ੍ਰੇਡ-I ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲੀ। ਕੋਚ ਗ੍ਰੇਡ-I ਦੇ ਕੈਡਰ ਤੋਂ ਖੇਡ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇ 2003-2004 ਦੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ 2006 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ-ਕਮ-ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"5. ਉਹ ਦਲੀਲ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਐਚ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ [ਐਚ.ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, (1997) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 758], ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 725], ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਖਿਲ ਰੰਜਨ ਚਕਰਵਰਤੀ [ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਿਖਿਲ ਰੰਜਨ ਚਕਰਵਰਤੀ, (2017) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 646] ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ [ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ, (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 319].)

6. ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓਡੀਲਟ ਵਿੱਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ: ਰੰਗਾਇਆ ਕੇਸ [ਵਾਈ.ਵੀ.ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ, (1983) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 284], ਇਸ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਖੇਡ ਕੌਂਸਲ ਸਰਵਿਸ ਨਿਯਮ, 2006 ਦੇ ਨਿਯਮ 9(4) 'ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਆਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 9(4) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ:

"9. (4) ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।"

34.2 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਸੰਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਲੀ ਜਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਰੰਗਾਇਆਹ

ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ ਹੈ।

35. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਡੀ. ਰਘੂ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਬਸਵੇਸ਼ਵਰੁੱਧੂ57SUPERSCRIPT, ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"129.8. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਪਜੀਆਂ ਖਾਲੀ ਜਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ (1979 ਦੇ ਨਿਯਮ) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਰੰਗਾਇਆਹ ਸਮੇਤ ਕੇਸ ਲਾਅ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ। ਖਾਲੀ ਜਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ, 28-10-2002 ਅਤੇ 14-11-2002 ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨਵੇਂ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।"

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:

36. ਰੰਗਾਇਆਹ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਦਰਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਰੰਗਾਇਆਹ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣਿਆਂ ਦਾ, ਜੋ ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਹੇਠ ਹਨ:

1. ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਵਜਨਿਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀ ਜਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਜਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਜਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਥੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।58SUPERSCRIPT

2. ਇਹ ਹੁਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ

57 ਡੀ. ਰਘੂ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਬਸਵੇਸਵਰਡੂ, (2020) 18 SCC 1.

ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ., (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 725, ਪੈਰਾ 26; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ, (2019) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 319, ਪੈਰਾ 10.

ਇਸ ਨੂੰ "ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ59।

3. ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀ ਪਦਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੇਤਨ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਨੀਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।60SUPERSCRIPT ਇਕਾਈ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕਾਰਜ ਲਈ ਕੈਡਰ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।61SUPERSCRIPT ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੇ ਪੱਥਰ ਉੱਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।62SUPERSCRIPT

4. ਰੰਗਾਇਆਹ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।63SUPERSCRIPT

5. ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।64SUPERSCRIPT

37.1 ਰੰਗਾਇਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੰਦਰਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਪਕ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੰਗਾਇਆਹ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਹੋਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਜਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆਹ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ., (2011) 6 SCC 725, ਪੈਰਾ 26; ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ, (2019) 4 SCC 319, ਪੈਰਾ 10.

ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ ਬਨਾਮ ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ, (1997) 3 SCC 59, ਪੈਰਾਸ 12 ਅਤੇ 13, ਸ਼ਿਆਮ ਚੰਦਰ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਉੜੀਸਾ, (2004) 4 SCC 218, ਪੈਰਾ 9, ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, (2007) 10 SCC 402, ਪੈਰਾ 38; ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ., (2011) 6 SCC 725, ਪੈਰਾ 28.

ਜੀ. ਵੇਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, (1999) 8 SCC 455, ਪੈਰਾ 4.

ਰਾਜਸਥਾਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਚਰਨ ਰਾਮ, (1998) 4 SCC 202, ਪੈਰਾ 15; ਕੇ. ਰਾਮੁਲੂ ਬਨਾਮ ਸੂਰਿਆਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਓ, (1997) 3 SCC 59, ਪੈਰਾ 15.

ਦਿੱਲੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, (2001) 5 SCC 145, ਪੈਰਾ 5.

ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ., (2011) 6 SCC 725, ਪੈਰਾ 25.

37.2 ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ (ਰੰਗਾਇਆ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਚਾਰਨ ਨੂੰ ਕਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਕੁਮਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ "ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

37.3 ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਵਜਨਕ ਨਿਯਮ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਨ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਨੁਮਾਨਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਉਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹੋਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ;

(a) ਵਾਈ.ਵੀ. ਰੰਗਾਇਆ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਰਾਓ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਕਿ, “ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ”, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ XIV ਅਧੀਨ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ

ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(b) ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ:

38.1 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 25.11.2006 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਲੀਆਂ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ 20.07.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ 7 ਨਵੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਆਰਕਿਤ 3 ਅਹੁਦੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਆਰਕਿਤ 3 ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦੇ 20.07.2006 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 25.11.2006 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ।

38.2 ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਤੁਲਸੀਰਾਮ ਪਟੇਲ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਨੁਸਰਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਇੱਕ ਦਰਜਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਤਰਫਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। 2006 ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਏ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਇੱਥੇ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

39.1 ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਲੀਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਭਰਨ ਦੇ ਜਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।65SUPERSCRIPT

39.2 ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ 20.07.2006 ਨੂੰ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ 12 ਲੇਬਰ ਜ਼ੋਨ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 25.11.2006 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਡਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤੱਥ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

40. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ CWP ਨੰਬਰ 3028 ਦੇ 2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ 28.12.2009 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9746 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 9747 ਦੇ 2011 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਖਰਚੇ ਦੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ
ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਤਮਨਾ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate